

Asia: VN/35084/2025

Kuuleminen alueellisen matkailijaveron toteuttamisesta

Yleisiä näkemyksiä matkailijaverosta

Miten suhtaudut alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon? Jos kunnilla olisi mahdollisuus ottaa käyttöön alueellinen matkailijavero, näkisitkö veron ajankohtaisena ja edistettävänä toimenpiteenä?

Matkailu on Etelä-Savossa merkittävä elinkeino, jonka kasvuun ja kehittämiseen on viime vuosina panostettu merkittävästi yritysten investointina sekä julkisen sektorin toimenpitein.

Alueellinen matkailijavero on haastava ja kohdentuu muutoinkin hankalassa tilanteessa olevaan matkailusektoriin jonka verorasitus on aiemmilla päätöksillä kasvanut samalla kun matkailun toimintaympäristö varsinkin Itä-Suomessa on heikentynyt. Mahdollisen veron valmistelussa tulee huomioida yritysten kilpailukyky, alueen elinvoima sekä kestävyiden eri näkökulmat.

Itäisen Suomen ja Etelä-Savon matkailutoimiala on taloudellisesti haastavassa asemassa pandemian, Venäjän hyökkäyssodan, kustannusten nousun sekä kysynnän heikkenemisen seurauksena. Yritysten hallinnollista ja taloudellista räsitusta ei tule lisätä nykytilanteessa.

Etelä-Savossa ei tällä hetkellä esiinny liikamatkailua ja majoituskapasiteettia on runsaasti vapaana. Matkailun kasvu perustuu kilpailukykyisiin hintoihin, laatuun ja saavutettavuuteen. Uusi vero heikentäisi erityisesti hintakilpailukykyä.

Mahdollinen päätös matkailijaveron käyttöönotosta tulee olla kunnilla, jotka tuntevat parhaiten oman alueensa olosuhteet ja elinkeinorakenteen. Veroa ei Etelä-Savossa tarvita kompensoimaan matkailun aiheuttamia ongelmia tai kuormitusta.

Mitä hyötyjä ja haittoja tällaisesta verosta olisi? Entä mitä mahdollisia ongelmia matkailijaveroon voisi liittyä?

Matkailijaveroon liittyy sekä mahdollisia hyötyjä että merkittäviä riskejä. Hyötynä voisi pitää mahdollisuutta rahoittaa kestävä matkailun kehittämistä ja matkailun infrastruktuuria, mikäli veron tuotto voitaisiin ohjata siihen käyttöön.

Toisaalta veroon liittyy huomattavia ongelmia yritysten näkökulmasta.

Keskeisiä huolia ovat veron yleiskatteellisuus, hallinnollisen työn kasvu, yritysten kilpailukyky heikkeneminen sekä kilpailun vääristyminen kuntien ja alueiden välillä. Erityisesti pienissä maaseutukunnissa matkailijaveron voi heikentää matkailun kehittymisedellytyksiä.

Matkailijaveron voi nostaa kuluttajalle näkyviä majoitushintoja ja vähentää kysyntää. Lisäksi on olemassa riski, että matkailijat suuntautuvat päiväkävijöiksi tai verottomille alueille, mikä heikentää majoituspalvelujen kysyntää.

Työmatkustamisesta johtuva majoitus tulee jättää veron ulkopuolelle, jotta verolla ei olisi kielteisiä vaikutuksia yritystoimintaan ja työllisyyteen.

Miten suhtaudut veron kokeiluluonteiseen? Miten ja millä tavoin kokeilu olisi toteutettavissa? Mitä veron kokeilulla haluttaisiin saavuttaa?

Mikäli matkailijaverosta säädetään, tulisi edetä aluksi rajatulla pilottialueella vapaaehtoisuuden pohjalta. Valmistelussa tulee kuulla kuntia ja matkailuelinkeinon edustajia paikallisesti sekä hyödyntää kansainvälisiä vertailuja.

Lopullinen harkinta- ja päätösvalta matkailijaveron kokeilusta ja käyttöönotosta tulee olla kunnilla ja verotuoton kohdentua kyseiseen kuntaan ja ensisijaisesti sen matkailutoimialan kehittämiseen.

Veron tavoite ja suuruus

Minkälaisia tavoitteita matkailijaverolla olisi? Miksi matkailijaveron otettaisiin käyttöön kunnassa ja mitä sillä haluttaisiin saavuttaa?

Matkailijaveron tavoitteena on esitetty kestävä ja vastuullisen matkailun edistäminen sekä matkailun aiheuttamien kustannusten kattaminen. Kestävää matkailua edistetään ensisijaisesti yritysten investoinneilla, palvelujen kehittämisellä ja pitkäjänteisellä aluekehittämisellä, ei uusilla veroilla. Matkailijaveron tulisi pyrkiä käyttämään kunnan matkailun kehittämiseen mielellään hyvässä yhteistyössä vero tilittävien yritysten kanssa. Näin toimien matkailuvero voi parhaimmillaan kehittää alueen matkailuinfrastruktuuria tai markkinointia.

Mitä kestävä matkailun tavoitteella tarkoitetaan ja miten matkailijaverolla edistettäisiin tätä tavoitetta?

Matkailijavero voi teoriassa tukea ekologista ja sosiaalista kestävyttä, mutta samalla se voi heikentää taloudellista kestävyttä yritysten näkökulmasta. Tasapaino kestävyiden eri ulottuvuuksien välillä tulee huomioida. Etelä-Savossa ei ole merkittäviä matkailuun liittyviä ongelmia tai haittavaikutuksia.

Minkä suuruinen matkailijavero olisi perusteltu?

Veron tulee olla sellainen, ettei se heikennä matkailuyritysten kilpailukykyä eikä vähennä kysyntää. Suomessa matkailualaan kohdistuva verorasitus on jo kasvanut muun muassa arvonnäköveron korotusten myötä. Erityisesti kotimaiseen matkailuun tuleutuvilla alueilla hintoihin reagoiva kysyntä tekee lisäverosta ongelmallisen. Mahdollisen veron tulisi olla suuruusluokaltaan korkeintaan muutama euro/yö

Veron soveltamisala

Mihin majoitusmuotoihin veron tulisi kohdistua? Entä mihin sen ei tulisi kohdistua?

Jos matkailijaveroa valmistellaan, sen tulee kohdistua tasapuolisesti ammattimaiseen majoitustoimintaan siten, ettei se vääristä kilpailua.

Veron ei tule kohdistua työmatkustamiseen eikä missään olosuhteissa yksityishenkilöiden omaan mökkikäyttöön. Veron ei myöskään tule vaarantaa pienimuotoista ja paikallista yksityistä majoitustoimintaa kuten pienimuotoista sivutoimisia mökkivuokrausta.

Veron alueellinen soveltaminen

Tulisiko vero olla mahdollista ottaa käyttöön alueellisesti yksittäisissä kunnissa?

Veron käyttöönoton tulisi olla kunnan päätettävissä

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osaan kunnan alueista (esimerkiksi vain keskusta-alueella)?

Käytön aluerajaus tulisi olla kunnan päätettävissä

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osan aikaa vuodesta kuten sesonkiaikoina?

Sesonkiluotoinen käyttö tulisi olla mahdollista ja kunnan päätettävissä.

Missä määrin kunnille tulisi jättää mahdollisuuksia valita veron soveltamiseen liittyviä yksityiskohtia? Esimerkiksi alueellinen soveltuminen, erityyppisiin majoituksiin kohdistuminen, ajallinen soveltuminen ja eri verotaset.

Keskeistä on ammattimaisen majoitustoiminnan tasapuolinen ja oikeudenmukainen kohtelu kunnan sisällä ja valtakunnallisesti.

Verotuotto

Voit esittää tässä näkemyksiä verotulojen käytöstä ja kohdistamisesta kunnille.

Veron tuotto tulee ohjata sitä soveltavalle kunnalle ja käyttää matkailun haittavaikutusten lieventämiseen, infrastruktuuriin ja matkailua palveleviin investointeihin tai alueen markkinointiin.

Yritysten näkökulmasta on olennaista, ettei verotuotto lopulta jää yleiskatteelliseksi vaan kohdistuu toimialan kehittämiseen.

Verovelvolliset, verotusmenettely ja veronkanto

Voit esittää tässä näkemyksiä verovelvollisuudesta, verotusmenettelystä ja veron keräämisen toteutuksesta.

Verotusmenettelyn tulee olla hallinnollisesti kevyt eikä se saa aiheuttaa kohtuuttomia lisävelvoitteita erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille. Olemassa olevia digitaalisia järjestelmiä tulee hyödyntää.

Alueellisen matkailijaveron taloudelliset vaikutukset

Minkälainen merkitys matkailulla on kunnille?

Matkailu on Etelä-Savon aluetaloudessa merkittävä toimiala ja sen vaikutukset ulottuvat toimialan ulkopuolelle muun muassa kaupan ja palveluiden kysyntään. Matkailu on myös merkittävä työllistäjä sekä suoraan että välillisesti. Ala työllistää myös paljon nuoria ja maahanmuuttajataustaisia.

Miten matkailijavero vaikuttaisi kunnan matkailumääriin ja vetovoimaan?

Vero voi pahimmillaan näyttäytyä hinnna korotuksena mikä voi heikentää kysyntää.

Miten arvioit matkailijaveron vaikuttavan alueen yrityksiin ja asukkaisiin?

Verolla voi olla kielteisiä vaikutuksia yritysten kannattavuuteen ja työllisyyteen. Asukkaisiin vaikutukset voivat olla sekä myönteisiä että kielteisiä. Mahdollinen matkailun väheneminen voi välillisesti vaikuttaa kunnan muuhun palvelutarjontaan mikä näkyisi myös vakituisten asukkaiden arjessa.

Miten näet vaikutusten riippuvan siitä, ottavatko lähialueen kunnat matkailijaveron käyttöön ja minkälaisena?

Eritasoiset verot eri kunnissa voivat johtaa kysynnän kohdistumiseen. Mikäli vero on verrattain pieni, ei merkitys välttämättä ole kysyntää voimakkaasti ohjaava.

Miten arvioit matkailijaveron suhdetta muihin matkailuun tai majoitustoimintaan kohdistuviin veroihin?

Matkailun verorasitus on viime vuosina kiristynyt samalla kun muu kustannustaso on noussut.

Muut huomiot

Mitä muita näkökohtia alueellisen matkailijaveron valmistelussa tulisi huomioida? Miten muuten haluat kommentoida matkailijaveron valmistelua?

Valmistelussa tulee tehdä perusteellinen vaikutusarviointi yrityksiin ja kuulla elinkeinon edustajia aidosti sekä hyödyntää kansainvälisiä vertailuja. Mahdollisesti tulisi harkita kokeilua veron käyttöönotosta.

Matkailijavero ei ole Etelä-Savossa tällä hetkellä ajankohtainen ja yritysten taloudellinen tilanne on monin paikoin hankala.

Päätös veron mahdollisesta käyttöönotosta tulee jättää kunnille ja veron hyödyt ja haitat tulee arvioida huolellisesti. Verotuotot tulee voida kohdentaa matkailuun ja alueen kehittämiseen. Veron koko tuotto on jäätävä siihen kuntaan josta se kerätään. Kuntien välistä yhteistyötä veron käytöstä esimerkiksi kuntaa laajemmalla alueella ei pidä estää tai hankaloittaa.

Mahdollinen kirjallinen lausunto sekä liitteet

Voit lisätä mahdollisen erillisen kirjallisen lausunnon aiheesta.

-

Leinonen Teppo
Etelä-Savon kauppakamari